

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1668/2023
05.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Добриле Страјина и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Михаиловић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Андра Савчић“ Ваљево, коју заступа Заједничко јавно правобранилаштво Града Ваљево и др, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4286/22 од 27.12.2022. године, у седници одржаној 05.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4286/22 од 27.12.2022. године.

ДЕЛИМИЧНО СЕ усваја ревизија тужене и **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4286/22 од 27.12.2022. године и пресуда Основног суда у Ваљеву П1 181/21 од 14.09.2022. године, у делу става првог изреке, тако што се одбија, као неоснован, тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име накнаде штете за март 2021. године исплати износ од 7.122,86 динара са законском затезном каматом почев од 21.04.2021. године до исплате.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4286/22 од 27.12.2022. године, у преосталом делу.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 181/21 од 14.09.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и обавезана тужена да јој исплати појединачно одређене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, све ближе наведено у том ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилји надокнади трошкове поступка у износу од 74.904,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 4286/22 од 27.12.2022. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио пресуду

Основног суда у Ваљеву П1 181/21 од 14.09.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи на основу члана 404. став 1. ЗПП.

Према одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у овом спору постоји потреба за одлучивањем о ревизији тужене, као изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужене делимично основана.

У спороведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у утуженом периоду приликом обрачуна зараде тужиље за период од септембра 2019. године до марта 2021. године, тужена није тужиљи исплаћивала зараду увећану за 10% сходно Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама. Висина неисплаћене увећане зараде у складу са наведеном Уредбом утврђена је налазом и мишљењем вештака економско – финансијске струке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужиља основано потражује разлику зараде за утужени период увећану за 10%, с обзиром на то да је у утуженом периоду тужиља радила са децом по ИОП-у – Индивидуалном образовном плану, што је изискивало њену посебну припрему и додатно ангажовање, а самим тим изискивало је већи напор тужиље у раду. Стога је обавезана тужена да тужиљи за период септембар 2019. године до марта 2021. године исплати износе на име накнаде штете утврђене вештачењем.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужене указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су тужиљи досудили накнаду због увећања коефицијента за обрачун и исплату плате за март 2021. године.

Према члану 3. тачка 1. подтачка 4. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 44/01... 58/14 и 113/17-други закон), коефицијент из става 2. те Уредбе увећава се запосленом у

школи за децу ометену у развоју и наставнику одељења за децу ометену у развоју при редовној основној школи – 10%.

Језичким тумачењем наведеног члана, долази се до закључка да право на увећање зарада 10% имају, поред запослених у посебним школама за децу ометену у развоју, и наставници у редовним школама са формираним посебним одељењем за децу ометену у развоју, а који са њима раде. Међутим, у ситуацији када је један од циљева васпитно – образовног система у нашој земљи инклузија, односно укључивање у тај систем и деце са тешкоћама у развоју, неопходно је шире, системско и циљно тумачење наведене одредбе. Наиме, општепозната је чињеница да редовне школе, иако немају посебно формирана одељења за децу ометену у развоју, уписују такву децу у циљу њихове инклузије, развоја и стицања образовања, заједно са децом која немају такве поштешкоће. То свакако изискује већи напор наставника у раду и управо чињеница примене посебног програма рада и додатног радног ангажовања наставника у раду са дететом са сметњама у развоју, а у циљу савладавања градива и дететовог образовања, преставља довољан основ за признање увећане зараде том наставнику независно од чињенице што у редовној школи не постоји посебно формирано одељење за децу ометену у развоју.

У конкретном случају, тужиља је као наставник ... у утуженом периоду, поред ученика који наставу похађају по редовном програму, имала и ученике са сметњама у развоју са којима је морала да ради по посебном индивидуалном образовном програму, са посебним припремама, обукама и додатним радним ангажовањем, а за такав рад јој није увећана плата. Стога, неисплаћивањем тужиљи увећане плате на основу члана 3. тачка 1. подтачка 4. наведене Уредбе у периоду закључно са фебруаром 2021. године, тужена је тужиљи причинила штету у висини неисплаћене увећане зараде.

Међутим, Уредбом о изменама и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 19/21) која се примењује на обрачун и исплату плата почев од плате за март 2021. године, наведено увећање коефицијента од 10% је признато наставнику у редовном школи за рад у одељењу које је формирано само за ученике са сметњама у развоју, у којима сви ученици стичу образовање по Индивидуалном плану 1 (ИОП1) и по Индивидуалном плану 2 (ИОП2), па како то није случај са тужиљом, неосновано тужиља потражује накнаду по основу овог увећања за плату за март 2021. године. Одредба члана 3. тачка 1. подтачка 4а) наведене Уредбе је јасна и прецизна и не даје простор за другачује (шире) тумачења, као у случају преходно важеће Уредбе, па је искључена могућност да се са почетком примене њене примене, наведено увећање коефицијента призна и запосленим наставницима за рад у одељењима која не чине само ученици који раде по Индивидуалном образовном плану, разлику од претходно важећег члана 3. тачка 1. подтачка 4. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 44/01... 58/14 и 113/17-други закон).

Врховни суд је нашао да тужиљи на основу члана 153. став 3. ЗПП, припадају трошкови досуђени ставом другим изреке првостепене пресуде.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке, а на основу члана 414. став 1. истог закона, одлучено је као у ставу трећем изреке.

Како је тужена са ревизијом успела у незнатном делу, на основу члана 153. ЗПП, одлучено је као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић